ఒక అనుబంధం - ఒక ప్రారంభం

ఆ మధ్య ఒక రెండురోజులు నాకు పిచ్చి ఎక్కిందని ప్రచారం చేశారు జనం కొన్నేళ్ల నుంచి నేను తీస్తున్న సినిమాలు ఫ్లాప్ అవుతూ వస్తున్నాయి. అప్పటివరకూ సంపాయించింది కాస్తా పోయింది. నామాట దురుసుతనం కారణంగా జనంలో ఎప్పుడో వచ్చిన చెడ్డపేరు ఇప్పటికీ పోకుండా అలానే ఉండిపోయింది. భవిష్యత్తు మీద భయంతో మనశ్శాంతి కరువై పోయింది.

జరిగిపోయిన రోజుల గురించి తీవ్రంగా ఆలోచించడంతో ఒక రకమైన ఉద్రేకం, చిత్ర విచిత్రమైన భ్రమలూ భ్రాంతులూ నాలో ఏర్పడ్డం మొదలుపెట్టాయి.

దాంతో విచక్షణాజ్ఞానం లేకుండా ఇష్టానికి ప్రవర్తిస్తున్న నన్ను సేతు మాధవన్ అనే సైకియాట్రిస్ట్ దగ్గరకి తీసుకెళ్ళారు. చాలాసేపు నాతో మాట్లాడిన అతను "మీకు ఏర్పడ్డ ఈ మానసికవ్యాధి స్కిజో ఫ్రెనియాలా అన్పిస్తోంది. ప్రారంభ దశలోనే వుంది కాబట్టి ప్రమాదం లేదు" అన్నారా డాక్టర్.

"అయితే ఇప్పుడేం చేయ్యాలి నేను?"

"మీకు ఇష్టమైన ప్రదేశానికి వెళ్ళి కొన్నాళ్ళు అక్కడ గడపండి. మీ మనసుకి ఏది బావుంది అన్పిస్తే ఆ పని చెయ్యండి" అన్నారాయన.

"మందులు ఏమైనా వాడాలా?"

"అక్కర్లేదు... మీకేదో ప్రమాదం సంభవించబోతుందనే భయం, అప్పుడప్పుడూ అర్థం పర్థంలేని తాత్విక చింతనా మీలో ఏర్పడు తున్నాయి. వాటిని మీనుంచి దూరం చేస్తూ, మీ చుట్టూ వున్న వాతావరణాన్ని ఫ్రెష్‌గా చూసే ప్రయత్నం చేయండి." పది నిమిషాలసేపు మాట్లాడిన సేతుమాధవన్ ఇదొక థెరపీ అని పంపించారు..

అరకులోయ, గోదావరి ఈ రెండూ నాకు చాలా ఇష్టమైన ప్రదేశాలు. రెండింట్లో ఎక్కడికెళ్ళాలా అని ఆలోచించిన నేను కొన్నాళ్ళపాటు గోదావరి ఒడ్డున గడుపుదాం అనుకున్నాను.

"మా ఏటిఒడ్డుకు ఎందుకొచ్చారు మీరు?" బాలరాజు అనే వ్యక్తి అడిగినదానికి సమాధానం చెప్పాను.

"రైలుబళ్ళు, గోదావరీ మీ సినిమాల్లో బాగా కన్పిస్తుంటాయి. అవంటే ఇష్టమా మీకు?"

"ఔను".

"ఇక్కడుండి మీకిష్టమైన పనేం చేస్తారు?"

"సాహిత్యం చదువుతాను, సినిమాకి ఒక కొత్త సబ్జెక్ట్ తయారుచేద్దామను కుంటున్నాను."

"అన్వేషణ చూశాను. ఈ మధ్య మీరు తీస్తున్న సిన్మాలు పరమ చెత్తగా వుంటున్నాయి. మంచి కథ రాసి మంచి సిన్మా తియ్యండి" అన్నాడతను.

"ప్రయత్నం చేస్తాను."

"కొన్ని ఏళ్ళ క్రితం ఇక్కడ ఒక దివాణం వుండేదట. ఈ గట్టుమీద కొంతదూరం నడిచి వెళ్ళితే పడిపోయిన పాటి మట్టి గోడలు ఇప్పటికీ వున్నాయి. పాతకాలం వాళ్ళు చెప్తే విన్నాను. ఆ కాలంలో ఒక ప్రేమకథ జరిగిందట కోటలో, వింటారా?"

"చెప్పండి."

"ఇప్పుడు కాదు, రేపు సాయంత్రం వచ్చి చెప్తాను" అని దూరంగా కొబ్బరితోటల మధ్యనున్న వాళ్ళ ఊరి వైపు వెళ్లాడు.

ఆ ఊరిని అనుకుని ఉధృతంగా ప్రవహించే గోదావరి లోంచి ఒక పాయగా విడిపోయిన కాలువ అది. కాలువ గట్టుకి కుడిపక్క నున్న వంద ఎకరాల చేనూ ఊరి దేవుడు వేణుగోపాలస్వామి మాన్యం. పొలం అంతా నీటితో నిండిపోయి వుంది.

నాలుగు ట్రాక్టర్లు నీళ్ళతో నిండిన ఆ పొలంలోకి దిగబడి దున్నుంటే, కాకులు వలయాకారంలో తిరుగుతున్న ట్రాక్టర్లచుట్టూ తిరుగుతున్నాయి.

రైతులు గట్లమీద తిరుగుతూ అవతలిగట్టు మీదున్న వాడికి వినబడ్డంకోసం ఫాల్స్ వాయిస్‌తో అరిచి చెప్తున్నారు. గట్టుకి ఎడంపక్క నాలుగైదు ఇటుకబట్టీ లున్నాయి. బట్టీ కళ్ళాల్లోకి దిగిన కూలిజనం ఉలుకూ పలుకూ లేకుండా పచ్చి ఇటుక తీస్తున్నారు. గోదావరి కాలువలో ఇసుక, ముగ్గూ మోసుకెళ్తున్న తెరచాప పడవలు ప్రయాణం చేస్తున్నాయి.

సాయంత్రం అవుతోంది.

గాలిలో వేగం పెరుగుతోంది. వస్తానన్న స్కూలు టీచర్ బాలరాజు జాడ తెలీడంలేదు.

అతనికోసం చూసి చూసి ఇంకాస్త ముందు కెళ్ళేసరికి అంతసేపు కనిపించిన ఆ దమ్ము చేలు మాయమై కనిపించాయి వందల ఎకరాల్లో వున్న కొబ్బరితోటలు. పగలే చీకటిగా వుండే ఆ చిక్కని తోటలు దాటి ఒక మైలు వెళ్ళేసరికి పెద్ద మైదానం ఎదురైంది. దానికి ఈశాన్యంమూల విశాలమైన ఒక ప్రదేశంలో కనిపించాయి పడిపోయి వున్న కొన్ని గోడలు.

నెమ్మదిగా వాటిమధ్యలో కెళ్ళాను. వీస్తున్న గాలి శిథిలమైన ఆ గోడల మధ్యలోకి దూసుకుంటూ వెళ్తుంటే ఈలల శబ్దాలొస్తున్నాయి.

బాలరాజు చెప్పిన ఆ దివాణం గోడలు ఇవే. బహుశా ఈ మైదానమంతా ఒక పెద్ద దివాణంతో నిండిపోయి వుండాలి. రాజులు అంబారీలమీదా, రాణులు రథాల మీదా ఈ ప్రాంతమంతా సంచరించి వుంటారు. ఆటవెలదుల నాట్యాలూ, రుద్రవీణల మీద దర్బారీ రాగస్వరాలూ ఇక్కడే చేసి వుండొచ్చు.

గతాన్ని ఊహించుకుంటూ ఆ శిథిలాల మధ్య సంచరిస్తున్న నాకు ఆ గోడలకి సుదూరంగా కొలను ఒకటి కనిపించింది. అక్కడి కెళ్ళాను. గోదావరి కాలువ పక్కనే వున్న ఆ కొలను దాదాపు ఎకరం నేలలో వుంది. కొలను ఒడ్డునే కూర్చుని, దాంట్లో పాడయి పచ్చబడిపోయి వున్న నీళ్ళని చూస్తున్న నాకు మాటలేవో వినిపించి తలెత్తి చూశాను.

ఒడ్డుకి అప్పుడే వచ్చి ఆగింది అందమైన గూటి పడవ. చాలా అందంగా వున్న ఒక అబ్బాయీ, అమ్మాయీ ఆ గూటి పడవలోంచి దిగి నెమ్మదిగా కొలను ఒడ్డుకొచ్చి ఓ మూల కూర్చున్నారు.

నాకు వాళ్లు కన్పించేలాగా, నేను వాళ్ళకి కనపడకుండా కొలనుకి దూరంగా వున్న ముసలి వేపచెట్టు వెనకాల కూర్చుని వాళ్ళనే గమనిస్తున్నాను.

చాలాసేపయింది.

అందమైన సూర్యుడు అందంగా కూర్చునివున్న వాళ్ళ వెనుకనుంచి అస్తమించాడు.

వాళ్ళనే చూస్తున్నవాణ్ణల్లా కళ్లుమూసుకుని ఆలోచించడం మొదలుపెట్టాను.

చీకటి ఎప్పుడు పడిందో నాకు తెలీదు. భుజంమీద ఎవరో తడితే కళ్ళు తెరిచాను.

లాంతరూ, కర్రతో వచ్చిన చెవిటి పాలేరు- "గట్టంతా మీ కోసమే వెతుక్కుంటూ వస్తున్నాను. మీ బంధువులంతా కంగారుపడ్తున్నారు. పదం"డని నన్ను లేపుకు తీసుకెళ్ళాడు.

ఆ ఏటిగట్టు దిగువన పాతకాలం ఒంటరి మేడ ఒకటి వుంది. ప్రస్తుతం నేను వుంటున్నది అందులోనే. భోజనం అయ్యాకా మేడ వెనుక తులసికోట పక్కనే మంచం వేశారు. గాలి వేగం పెరుగుతోంది. నల్లగా మూసేస్తున్నాయి ఆకాశంలో మబ్బులు.

అతి స్వచ్ఛమైన, ప్రశాంతమైన ఆ వాతావరణం మధ్యలో వున్న నాలోంచి గత అనుభవాలన్నీ ఆకాశంలో మబ్బుల్లా పారిపోతున్నాయి.

సినిమా ప్రపంచాన్నీ, ఆ ప్రపంచంలో 'ఇదిగో పువ్వు పూసింది అంటే అబ్బే ఎప్పుడో దానికి పురుగు పట్టేసింది, అనే కథలు సృష్టించే జనాన్నీ, వాళ్ళ మధ్య అనుభవాన్ని మర్చిపోగల్గుతున్నాను.

ఏమీ లేకుండా హీనమైన స్థితిలో వున్నాను. రేపెలా గడుస్తుందో, రేపేం జరుగుతుందో లాంటి బీభత్సం మనసులో ఏర్పడ్డం లేదు. ఎలాంటి శంకలూ, సందేహాలూ పట్టి పీడించడంలేదు. గతంలోలా ఏ శృంఖలాలూ నన్నిప్పుడు శాసించడంలేదు, సాధించడంలేదు.

పండువెన్నెల కురుస్తున్న గోదావరి మధ్య పల్లవిస్తున్న వనంలో నే నున్నాను అన్న అనుభూతితో నేను ఉక్కిరి బిక్కిరి అయిపోతున్న క్షణాలవి.

తూర్పుగాలీ, తరువాత వర్షం మొదలయ్యాయి. క్షణాల్లో అవి విజృంభించడంతో లోపల గదిలోకి తీసుకెళ్ళి పడుకోమన్నారు మా బంధువులు.

కిటికీ ఊచలమధ్యలో దూసుకొస్తున్న గాధ వర్షం తుంపర్లు. అపూర్వము, అద్భుతమూ, అమలినమూ అయిన అనుభూతితో వర్షం కురుస్తున్న ఆ చీకటి రాత్రిని చూస్తున్న నేను ప్రశ్నించుకున్నాను. దెబ్బతిన్న ప్రతివాడి జీవితంలోనూ ఇలాంటి అనుభవం ఒకటుంటే వాడెందుకు మళ్ళీ పునర్జన్మించడూ? అని.

చాలాసేపు గడిచింది.

వర్షం, గాలీ ఒకేసారి ఆగాయి.

అవి ఆగిన కాస్సేపటికి పెట్రోమాక్స్ లైటుతో దిగాడు బాలరాజు. అతని భుజాన టీ ఫ్లాస్క్, చేతిలో గొడుగూ వున్నాయి. మట్టి బాటంతా తొక్కుకు రావటంవల్ల బురదతో వున్నాయి కాళ్ళు.

"ఈ సాయంత్రమంతా మీకోసం చూశాను." కాళ్ళు కడుక్కొని లోపలికొచ్చిన అతనితో అన్నాను.

"మీకు చెప్పిన టైముకి వద్దామనే అనుకున్నానండి. దేశంలో రోడ్లు వెడల్పు చేస్తున్నారట కదా, సర్వేయర్ జనంతో వచ్చి పిడబ్ల్యూడి వాళ్ళ స్థలంలో వున్న మా స్కూలు పడగొట్టించేశాడు. ఇంతసేపూ అక్కడుండటం వలన ఆలస్యమైంది".

సాయంత్రం నేను ఆ కోటగోడల మధ్యకి వెళ్ళిన విషయం, అక్కడ ఊహించుకున్న దృశ్యాన్ని, చూసిన జంటనీ గురించి చెప్పాను. టీ పోసిన గ్లాసు నా కిచ్చిన బాలరాజు చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు.

"వరహాల రాజుగారి ఆఖరి కూతురయిన శివాన్విత గది దివాణం రెండో అంతస్తులో ఒక మూలనుంది. ఇక తెల్లవారు తుందనగా దివాణానికి అంచునే వున్న గోదావరి కాలవలో చిన్న నావ ఒకటి వెళ్ళిపోతుంది. మళ్ళీ సూర్యాస్తమయం అయ్యే సమాయానికి వెనక్కి తిరిగి వచ్చేస్తుంది.

తెరచాప కట్టిన ఆ చిన్ని నావలో క్రిష్ణుడు వుంటాడు. ప్రతిరోజూ చేపల వేటకి వెళ్ళే క్రిష్ణుడు చాలా అందగాడు. వాడంటే చాలా ఇష్టం శివాన్వితకి. వెన్నెల రాత్రుళ్ళలో కేవలం శివాన్విత కోసమే తన నావ నడుపుకుంటూ దివాణం వైపు వచ్చే క్రిష్ణుడికి ఆమె అంటే ప్రాణం. అతని నావ ఆ అమ్మాయి గది దాటి వెళ్తున్న సమయంలో ఆమె గది కిటికీలోంచి దూసుకుంటూ వచ్చేపావురం, నావ తెరచాప కొయ్యమీద ఆగి కొన్నిక్షణాల తర్వాత ఎగిరెళ్ళి పోతుంది.

కొన్నాళ్ళ తర్వాత ఒక పౌర్ణమిరాత్రి తన పెంపుడు పావురం కాళ్ళకి ఒక ఉత్తరం కట్టి పంపించింది. 'మా దివాణంలో వాళ్ళంతా రేపు తెల్లవారుజామున సవారీ బళ్ళమీద పెళ్ళికి వెళ్ళిపోతున్నారు. ఎర్ర కలువలు పూచే కొలను దగ్గరకి రాకూడదా?' అని రాసుంది.

దివాణానికి దూరంగా వున్న ఆ చెరువు దగ్గరికి వెళ్ళాడు క్రిష్ణుడు. కలుసుకున్న ఇద్దరి మధ్య మౌనంగా కొన్ని గంటలు గడిచింది. సుళ్ళు తిరుగుతూ వీస్తున్న గాలిలో సంగీతం వినిపించింది.

వెన్నెల కురిసే సమయం తొందరగా వచ్చేసింది. కాలవలో నీళ్ళు ప్రశాంతంగా ప్రయాణం చేస్తున్నాయి. కొబ్బరిచెట్ల ఆకులన్నీ ఒకేసారి కదిలి వింజామరలు విసరడం మొదలెట్టాయి.

ఆ రోజునుంచీ అవకాశం దొరికినప్పుడల్లా అదే కొలను ఒడ్డున కలుసుకోవడం మొదలుపెట్టారు.

అంత పెద్ద కొలనులో అక్కడొకటి అక్కడొకటీగా వూచే ఎర్రకలువలకి వాళ్ళిద్దరి కలయిక వింతసౌరభం ఏర్పడ్డంవల్ల కొన్నాళ్ళు గడిచేసరికి, కేవలం కలువలు తప్ప నీళ్ళసలు కనిపించినంత చిక్కగా పూయడం మొదలెట్టాయి ఆ కొలనులో.

దివాణంలో కొమ్ముల గేదె ఈనితే మిరియాలతో జున్ను చేశారు. గాలులు విపరీతంగా వీస్తున్నాయి. ఆకాశంనిండా నల్లమబ్బు నిండి వుంది. చాలా చీకటయింది.

తనకోసం ఎదురు చూస్తున్న క్రిష్ణుడికోసం ఒక ఇత్తడిగిన్నె నిండా జున్ను పెట్టుకుని బయల్దేరింది శివాన్విత. కొలను గట్టున కూర్చున్న ఇద్దరూ ఆ జున్ను తిన్న కాస్సేపటికే మరణించారు.

గాలిలో పెరిగిన వేగానికి కాస్సేపట్లో తీవ్రమైన వర్షానికి ఆ ప్రాంతంలో వున్న రెల్లుగడ్డి ఇళ్ళు కొట్టుకు పోతున్నాయి. కొబ్బరిచెట్లు మెలితిరిగి పోతున్నాయి. సపోటాచెట్లు, జామచెట్లు, అందమైన కొమ్మలు పళపళా విరిగిపోతున్నాయి. దగ్గర్లోవున్న పనస చెట్టు, పొన్నచెట్టూ వేళ్ళతో సైతం పెకిలించుకుని నేలమీద కూలిపోయాయి. గోదావరి పొంగడం వల్ల, ఆ ఏటి గట్టంతా మునిగిపోవడం మొదలుపెట్టింది.

వరదలో పడిన పశువులూ, మనుషులూ పొలికేకలు వేస్తూ కొట్టుకుపోతున్నారు. అలా ప్రారంభమైన తుపాను వారంరోజుల వరకు వదలకుండా బాధించి ఆ తర్వాత శాంతించింది. కొన్నాళ్ళకి వరహాలరాజుగారు చనిపోయారు. వాటాలకి వచ్చిన ఆస్తుల్ని అమ్ముకుని కొడుకులంతా తలో మూలకీ వలస వెళ్ళిపోయారు.

చీకటి నిండివున్న దివాణంలోకి గబ్బిలాలు రావడం మొదలుపెట్టాయి. గోడలు పగిలి రావిమొక్కలు మొలిచాయి. పడిపోయిన ప్రహరీగోడల మధ్య తిరుగుతున్న పాములు కొన్నాళ్ళకి దివాణం లోపలికి వెళ్ళిపోయాయి. ఆ జంట కలయికకి సంబరపడిపోతూ నిండా పూసిన ఆ కొలనులో కలువపూలన్నీ చచ్చిపోవడంతో స్వచ్ఛమైన నీ ళ్ళన్నీ పాడయి పచ్చగా మారిపోయాయి. ఆ రాజు దివాణం ఇప్పుడు శ్మశానంగా మారిపోయింది. గతం మాత్రం ఒక చరిత్రగా మిగిలిపోయింది.''

చెప్పడం పూర్తిచేసిన బాలరాజు ఆ రాత్రిపూటే వెళ్ళిపోయాడు.

అతను చెప్పిందంతా విన్న నేను ఆ రాత్రంతా జాగరణ చేస్తూ ఆలోచించాను. తెల్లవారు ఝాము నెప్పుడో వర్షం మళ్ళీ ప్రారంభమైంది. ఈదురుగాలులూ, వర్షం జల్లూ కిటికీలోంచి లోపల కొస్తున్నాయి. ఒక కొత్త స్క్రిప్టు వెంటనే మొదలెట్టాలనుకున్న నేను ప్రారంభం ఇలా అనుకున్నాను.

చాలా ఏళ్ళు గడిచిపోయాయి.

ఒక చల్లని సాయంత్రం ఆ గోదావరి కాలవ ఒడ్డుకి అందమైన గూటిపడవ ఒకటొచ్చి ఆగింది. అందులోంచి దిగిన ఒక అందమైన అబ్బాయీ, అమ్మాయీ శిథిలమైపోయి జీర్ణమై పోతున్న దివాణం గోడలు తొక్కుకుంటూ కొలను ఒడ్డునున్న చిలకలు వాలిన జామచెట్టు కింద కూర్చున్నారు.

వాళ్ళలా కూర్చున్న మరుక్షణం ఒక వింత కదలిక ఏర్పడిం దా కొలను నీళ్ళలో పాడైపోయిన నీళ్ళతో నిండి వున్న ఆ కొలనులోంచి రెండే రెండు ఎర్ర కలువమొగ్గలు ఆనందంగా పైకి లేస్తున్నాయి.

('స్వాతి' సపరివారపత్రిక 31-10-1997) ✳